

Chuyên gia đề xuất cách truy xuất nguồn gốc sản phẩm vàng

16:10 24/05/2026

Theo các chuyên gia, việc siết quản lý chất lượng và khuyến khích truy xuất nguồn gốc là cần thiết để minh bạch thị trường vàng, đồng thời giúp người tiêu dùng yên tâm hơn khi giao dịch.

Doanh nghiệp không chỉ gặp khó vì sức mua sụt giảm, còn lo lắng về việc triển khai các quy định mới liên quan đến truy xuất sản phẩm vàng.

Hiện tại, Bộ Khoa học và Công nghệ đang lấy ý kiến dự thảo thông tư mới về quản lý đo lường và chất lượng đối với vàng miếng, vàng trang sức, mỹ nghệ và vàng nguyên liệu. Dự thảo thay thế Thông tư 22/2013/TT-BKHCN, bổ sung nhiều quy định liên quan đến truy xuất nguồn gốc, thông tin sản phẩm và trách nhiệm của đơn vị sản xuất.

TS Nguyễn Duy Quang, Trưởng Ngành Kinh tế số Trường Đại học Kinh tế - Tài chính TPHCM (UEF) nhấn mạnh, đã đến lúc cần một khung quy chuẩn thống nhất về chất lượng vàng, trước hết là với các dòng vàng được giao dịch phổ biến

trên thị trường như 14K, 18K, 24K...

Bởi vàng là mặt hàng có giá trị cao, độ nhạy với niềm tin rất lớn và mức độ bất cân xứng thông tin cao. Khi người mua gần như không thể tự kiểm chứng chính xác hàm lượng vàng, thị trường dễ rơi vào tình trạng mỗi doanh nghiệp công bố một kiểu, dẫn tới chất lượng phân mảnh và làm suy giảm tính chuẩn hóa của hàng hóa.

Tuy nhiên, cơ chế truy xuất nguồn gốc nên được nhìn nhận như một công cụ quản trị thị trường hiện đại, chứ không chỉ bổ sung nhãn mác. Truy xuất nguồn gốc giúp giảm chi phí tìm kiếm thông tin, giảm chi phí giám sát và tăng khả năng quy trách nhiệm khi có tranh chấp về chất lượng buộc doanh nghiệp phải cạnh tranh bằng uy tín.

"Nếu chậm triển khai, rủi ro lớn nhất là suy giảm niềm tin, gia tăng hành vi trục lợi từ sự thiếu minh bạch. Người tiêu dùng có thể tiếp tục mua phải vàng "non tuổi", vàng không đúng hàm lượng công bố hoặc sản phẩm không rõ nguồn gốc" – TS Quang nói.

Ông Nguyễn Ngọc Trọng, Giám đốc Công ty vàng Đối tác mới (NPJ), cũng nhìn nhận đối với các tiệm vàng nhỏ, việc áp dụng truy xuất nguồn gốc được xem là tín hiệu tích cực cho thị trường. Những đơn vị còn gian lận sẽ buộc phải tuân thủ các quy định và tiêu chuẩn mới để tồn tại. Khi chất lượng được chuẩn hóa, môi trường cạnh tranh sẽ minh bạch hơn.

Tuy nhiên, khó khăn lớn hiện nay nằm ở nguồn vàng nguyên liệu đầu vào. Khi yêu cầu truy xuất nguồn gốc được áp dụng, doanh nghiệp sản xuất phải chứng minh được nguồn nguyên liệu phục vụ sản xuất. Hóa đơn đầu vào là yếu tố rất quan trọng nhưng hiện tại, vàng nguyên liệu có hóa đơn đầy đủ vẫn là vấn đề khó với nhiều doanh nghiệp.

Theo TS Nguyễn Duy Quang, kinh nghiệm quốc tế là thiết lập một chuẩn chất lượng, cơ chế truy vết đủ mạnh để khi xảy ra sai phạm có thể xác định ngay trách nhiệm pháp lý. Cần bắt đầu từ các loại vàng phổ biến nhất, cần xây dựng chuẩn dữ liệu thống nhất, quy định rõ trách nhiệm công bố, và kết nối với hệ thống kiểm định. Từ đó bảo đảm thông tin truy xuất không chỉ đẹp trên giấy hay trên mã QR mà thực sự phản ánh chất lượng hàng hóa.

Thu Trang